

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

12. De dispensatione super irregularitate ex homicidio & mutilatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

C A P. XII.

*De dispensatione super Irregularitate & do-
micio, mutilatione.*

NB. PRinilegium Episcopis in Trid. concessum
absoluendi ab omni irregularitate, excepta
qua oritur ex homicidio voluntario (dico priuile-
gium, alioquin enim Episcopi non possunt dispensa-
re in lege Pontificia) secundò, qui occultum homici-
dium perpetrauit, nullo tempore ad sacros Ordines
promoueri potest, nec ad illa beneficia. Si verò vim
in repellendo modum excessit, iure ipsi quodammodo
dispensatio debetur.

Cum homicida voluntario, quamuis occultus sit,¹
solus Papa dispensare potest.

Probabile est, Episcopum dispensare posse in ir-
regularitate ex mutilatione illicita si occulta sit. Ra-
tio, quia Concilium tantum exprimit homicidium:
Quare hæc exceptio firmat regulam in alijs. Et licet
in iure aequiparentur homicidium & mutilatio ad
causas incurrendi irregularitatem, non tamen qua-
ad cetera. Item Episcopus dispensare potest in ho-
micio occulto facto causa defensionis, sed exce-
dendo moderamen inculpatæ tutelæ. Ratio, quia ta-
le homicidiū, non censemur simpliciter voluntarium.

NB. Probabile etiam est Episcopum dispensare
posse cum homicida occulto, quæ tamen hominis
necem non intendit directè, sed solum indirectè &
in causa, V. C. Si quis mulierem grauidam percussit
& abortum procreauit: Si quis tegulam imprudè
recto dejiciens hominem occidat, mandatarius fi-
nes egressus, omnino occidit.

Nam talia homicidia cum non sint ex proposito

Hh   5   dire.

directo ac formaliter, non simpliciter ac perfecte voluntaria, sed veluti mixta ex voluntario & casuali. Idcirco eiusmodi occulta homicidia in dispensibili non sunt, nec comprehensa sub exceptione Concilii Tridentini.

NB. Parochus potest absoluere homicidium occultum, si afferat se non habuisse propositum occidendi sed solum rixandi, postea vero necessarium compulsum ut occideret, ne ipse occideretur, nam hoc non censetur reseruatum, nisi sit notorium.

NB. Licet is qui ex commiseratione infirmorum vertit, ut liberet eum angustijs mortis, graviter peccet, & accelerando mortem irregulariter fiat; tamen potest Episcopus cum tali dispensare; Quia homicidium voluntarium indispensabile intelligitur, quod animo crudeli & inimico fit.

3 Cum homicida indirecte voluntario Episcopus dispensare potest, quamvis notorio ad Ordines minores & beneficium simplex.

4 Nominis homicidij indispensabilis intelligitur homicidium tantum directe voluntarium iniustum, unde cum Clerico in bello iusto occidente potest dispensare Episcopus. Regulares tantam habent potestatem, solum in foro interno.

5 Episcopus per facultatem in Trident. concessa dispensare non potest super Irregularitate oblenitis defectum, cum Milite, Iudice, Accusatore, teste, &c. & similibus Irregularitatibus absque delicto contractis dispensare non potest. Ratio, quia talis irregularitas non prouenit ex delicto.

6 Irregularitas non ligat cum graui periculo vita famae V. C. sacerdos qui occultum homicidium commisit (etsi statim debeat solicitare dispensationem)

sed nisi Missam celebret, in suspicionem sceleris veniet, potest post penitentiam celebrare ad vitandam infamiam. Ratio, quia lex naturalis & diuina defendenda propria fama, præstat legi humanæ de abstinentia à sacro in irregularitate. Eadem ratio est in alijs irregularitatibus & excommunicatione. Et si in tali casu difficultas sit aditus ad Papam, potest Episcopus dispensare.

C A P. XIII.

De Stupro.

§ Tum (est virginum illicita defloratio) non continet distinctam speciem peccati à simplici fornicatione, si absit dolus, vis. Vnde etiam in confessione non manifestandum necessarium. Ratio, cum enim stuprum sive fornicatio cum virgine modo naturali concubitus fiat, præterquam quod extra legitimum matrimonium, non potest habere intra genus intemperantiae & luxuriæ aliam deformitatis speciem, quemam, quæ est simplicis fornicationis.

Nec restitutio obligatio oritur virginis, si liberè consentiat; quia nulla est iniuria, quia in volentem fiat. lib. i. §. usque adeò ff. de iniurijs. nec parentibus, quia puella libertatem habet in corpus suum, quo vel nunquam vti, vel vti, vel abuti potest, quare licet tam peccet, si abutatur, tum non facit ulli iniuriam, quia utitur iure ac facultate sua. Alia ratio est, si filia volens, patre inuito, domo abducatur, aut venundetur: tunc etiam iniuria patri infertur, ut pote cuius ius, ac potestas patria violatur, ideoque ei actio iniuriarum proprio nomine filiae consentientis nomine, competit.

Stuprator virginis, liberè consentientis, ad nullā
damni